

Trygghetsplan

- Plan för trygghet och mot diskriminering och kränkande behandling, våld och brott

Aktiverande styrdokument: Plan (chefsbeslutad)

Berörd verksamhet: Utbildningsförvaltningen, avdelning grundskola, Vänge skola

Beslutsfattare: Rektor Vänge skola

Beslutsdatum: 2026-09-25

Dokumentansvarig: Rektor Maria Roman och skolkurator Linnéa Thorell Stårsta

Dokumentidentitet: UBFKLS-Ange nummer

Syfte

Trygghetsplanen är en dokumentation av och plan för skolans främjande och förebyggande arbete mot diskriminering, kränkande behandling, våld och brott. Enligt skollagen ska en plan mot kränkande behandling tas fram en gång per år.

Utbildningsförvaltningen har valt att bredda planen för att innehålla också det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet, för att bättre kunna synliggöra och hålla ihop arbetet.

Goda förutsättningar, som till exempel strukturerad och varierad undervisning, tillitsfulla relationer mellan lärare och elever och ett aktivt värdegrundsarbete, har stor betydelse för hur eleverna lyckas med att nå målen för utbildningen.

I planen beskrivs därför först det främjande arbetet som skolan byggt upp för att aktivt skapa och förstärka förutsättningar för trygghet och lärande. Syftet är att synliggöra detta ofta omfattande arbete.

I andra delen av planen listas det förebyggande arbetet i form av aktiviteter/åtgärder som ska genomföras kommande år, inklusive en beskrivning av hur skolan kommit fram till dessa med hjälp av en riskanalys.

Omfattning och ansvar

Trygghetsplanen omfattar skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling, men också i övrigt trygghetsskapande rutiner och arbete. Planen ska gälla i ett år. Planen riktar sig till skolans personal och elever. Rektor är ytterst ansvarig och beslutar om planen.

Roller, genomförande och spridning

Rektor ansvarar för beslut, genomförande och uppföljning av trygghetsplanen. Biträdande rektor, kurator och övrig personal ansvarar för genomförandet inom sina respektive områden.

Planen presenteras för personal vid läsårsstart och följs upp löpande i arbetslag, elevhälsoteam och ledningsgrupp. Eleverna informeras genom mentorstid och klassråd. Vårdnadshavare informeras via föräldramöten och skolans informationskanaler.

1. Skolans främjande arbete

Ett främjande arbete innebär att aktivt skapa och förstärka förutsättningar för positiva utfall. För att skapa förutsättningar för trygghet och lärande krävs ett aktivt värdegrundsarbete med konkreta förhållningssätt och aktiviteter som främjar gemenskap, att följa ordningsregler, att göra goda val, samt att behandla andra väl.

Främjande aktiviteter

Aktivitet/rutin	Ansvarig	Delansvarig	Datum/tidsperiod
Genomför värdegrundslektioner	Alla klasslärare		Hela läsåret
Utveckla trygghetsgrupp på skolan	Skolkurator och rektor	Lärare	Hela läsåret
Rastaktiviteter	Henrik Lindström och Maria Holmgren		Hela läsåret
Styrda aktiviteter på fritidstid	Fritidspersonalen		Hela läsåret
Förväntansdokument	Rektor	All personal	Vid skolstart
Skolregler	Rektor	All personal	Vid skolstart
Värderingsövningar och samarbetsövningar utifrån klassers aktuella behov	Skolkurator	Klasslärare tillsammans med skolkurator	Löpande vid behov
Hälsobesök och hälsosamtal i förskoleklass, 2an och 4an	Skolsköterska	Skolsköterska	Löpande
Lektioner ur temat stopp min kropp!	Skolkurator	Klasslärare	Under läsåret

Kommentarer

Vänge skola arbetar systematiskt för att skapa en trygg och inkluderande skolmiljö genom relationsskapande arbete, hög vuxennärvaro, tydliga skolregler och ett kontinuerligt värdegrundsarbete. Särskilt fokus läggs på årskurs 4 där eleverna genomgår en övergång till ny skolmiljö och nya sociala sammanhang. Skolans elevhälsa bidrar genom riktade insatser i klasser och grupper utifrån identifierade behov. Skolan arbetar utifrån IBIS, Inkluderande Beteendestöd I Skolan, som stödjer skolans arbete för ökad trygghet, trivsel och studiero. I arbetet jobbar man för att främja en inkluderande skola genom positivt lärandestöd för alla samt för att utveckla en positiv skolkultur som stärker elevernas skolprestationer och sociala färdigheter.

2. Skolans förebyggande arbete

Förebyggande arbete är åtgärder som syftar till att förhindra att problem uppstår eller att förhindra att existerande problem förvärras eller återkommer. Detta arbete grundar sig därför på en analys av vilka risker och problem som finns på skolan.

2.1 Riskanalys

Utvärdering av föregående års förebyggande aktiviteter

Aktivitet/åtgärd	Klar	Effekt/resultat
Öka medvetenhet och kunskap för barnen kring etniska och kulturella frågor	Nej	Vi ser att den typen av kränkningar har minskat på skolan. Vi kommer att jobba vidare med det målet nästkommande.
Föreläsning och genomgång av stopp min kropp med barnen för att tydliggöra och förstärka förståelsen av detta budskap. För att säkerställa att alla elever förstår och respekterar dessa viktiga riktlinjer.	Ja	Vi har, under året sett att denna typ av kränkningar minskat allteftersom vi arbetat med ämnet, framför allt i grupper där det funnits behov av det.
Införa IBIS-arbetet på skolan för att utveckla ledarskapet på skolan och göra eleverna tryggare.	Ja	Skolan arbetar systematiskt med IBIS för att skapa en trygg och förutsägbar miljö på skolan. Vi har kommit längre på skol/förmiddagstid och ser ett behov av att få in mer IBIS på fritidstid. Effekten är en lugnare och tryggare miljö för eleverna.
Genomföra värdegrundslektioner för att öka tryggheten på skolan en gång i veckan.	Ja	Lärarna har IBIS-lektioner varje vecka. Vi ser i enkätresultaten att elevernas trygghet är stabila på en hög nivå (i linje med kommunen som helhet). Förskoleklassens resultat gick ner ordentligt under året och där har vi haft utmaningar som vi arbetat extra intensivt med, bland annat med högre personaltäthet.
Genomgång av skolans rutiner avseende DF respons och frånvarouppföljning vid skolstart för både fritids och lärare.	Ja	All ordinarie personal vet hur man anmäler och utreder kränkningar.
Skolans Trygghetsteam, bestående av representanter för elevhälsa, klasslärare och fritidspersonal, träffas varannan vecka för att diskutera främjande, förebyggande och	Nej	Då kurator bytte arbete under året fick vi inte till en regelbundenhet i trygghetsteamet. Elevhälsan har hanterat ärenden med

Aktivitet/åtgärd	Klar	Effekt/resultat
åtgärdande arbete kring trivsel och trygghet. Trygghetsteamet hanterar även ärenden med upprepade kränkningar mot samma individ		upprepade kränkningar mot en och samma individ.
Personal med uppdrag som matvärdar finns med eleverna i matsalen, för att upprätthålla en lugn och god stämning.	Ja	En lugnare matsalsmiljö.
Fadderverksamhet finns på hela skolan för att sprida kunskap och öka tryggheten över årskurserna.	Ja	Skolan arbetar med "fadderi" där yngre elever har faddrar på skolan. Detta ser vi har gett en god effekt då de äldre eleverna blir bättre på att uppmärksamma och ta hand om de yngre eleverna.
Organiserad lek bedrivs på rasttid minst tre gånger varje vecka.	Ja	Vi har genomfört Trivsellekar 3 raster/vecka. Deltagandet kan variera stort men det skapar möjlighet för alla elever att ha något att göra på rasttid.
Vi använder gemensamma ramar för lektionsstruktur.	Ja/Nej	Många klasser gör redan detta men vi behöver arbeta med detta mål mer systematiskt på fortbildning under kommande år.
Vi använder digitala verktyg, bildstöd och specialpedagogiska hjälpmedel.	Ja	Vi har arbetat med detta i bland annat IBIS och ser att det skapar en struktur och ett lugn i elevgrupperna.

Kartläggning av nuläge

Vad visar statistik och enkäter?

Under läsåret 25/26 rapporterades totalt 83 kränkingsärenden enligt statistikrapporten från DF-respons. I 65 ärenden bedömdes händelsen som kränkande behandling. Majoriteten av ärendena avsåg elev mot elev. De vanligaste formerna av kränkningar var verbala och fysiska kränkningar.

De vanligaste platserna där kränkningar rapporterats är:

- Entré/kapprum/hall
- Skolgården
- Fotbollsplanen
- Kränkningarna inträffar främst under raster och lektionstid/verksamhetstid.

Årskurs 3 och förskoleklassen står för den största andelen anmälningar. Pojkar är överrepresenterade bland de elever som upplever sig utsatta.

Enkäter visar att Vänge har och fortsätter ligga högt vad gäller trygghet. Vi ligger i paritet med kommunen, både under skol- och fritidstiden. Dock ser vi en nedgång i läsårets förskoleklass som varit två utmanande grupper med stora behov.

En mindre andel av de rapporterade händelserna hade samband med diskrimineringsgrunder. Sex ärenden kopplades till etnisk tillhörighet, ett ärende är kopplat till religion och annan trosuppfattning, två ärenden kopplat till kön och fem ärenden kopplat till könsidentitet/könsuttryck. Det förekom åtta fall av sexuella trakasserier.

Beskriv elevernas uppfattning

Eleverna beskriver att vuxennärvaro, tydliga regler och snabba insatser vid konflikter bidrar till trygghet. Eleverna lyfter vikten av trygga raster och fungerande relationer både mellan elever och mellan elever och vuxna. Majoriteten av eleverna uppger att de känner sig trygga. Vi har enstaka elever som beskriver otrygghet.

Beskriv personalens uppfattning

Personalen uppfattar att majoriteten av eleverna känner sig trygga på skolan men att det fortsatt finns riskområden kopplade till raster, framför allt fotbollsplanen, och konflikter mellan elever. Personalen ser också behov av fortsatt stöd till nya elevgrupper i årskurs 4 samt fortsatt arbete med sociala relationer och normer. Personalen uppfattar att eleverna känner sig trygga men ser att vi har elevgrupper som vi behöver stötta extra nära för att skapa en större trygghet.

Analys – risker och orsaker

Kartläggning visar att årskurs 4 och 1 är de mest utsatta elevgrupperna. Möjliga orsaker är att eleverna är nya på skolan, befinner sig i pågående grupprocesser eller håller på att etablera nya relationer och sociala strukturer. Verbala och fysiska kränkningar utgör den största andelen rapporterade ärenden. Risken för konflikter bedöms minska när vuxennärvaron är hög, när elever erbjuds organiserade aktiviteter på raster samt när systematiskt värdegrundsarbete bedrivs i klasserna.

Elevernas deltagande

Eleverna har deltagit i kartläggningen genom trygghetsenkät, klassråd, elevråd, samtal med mentorer och elevhälsa. Elevernas synpunkter har använts som underlag vid riskanalys och framtagande av förebyggande åtgärder.

2.2 Förebyggande aktiviteter/åtgärder

Aktiviteter

Aktivitet	Ansvarig	Slutdatum
Rastvårdsskap	Rektor/all personal	Juni 2027
Genomgång av skolans rutiner avseende DF respons och frånvarouppföljning vid skolstart eller höstlov för både fritids och lärare.	Rektor	30 november 2027

Aktivitet	Ansvarig	Slutdatum
Värderingsövning och samarbetsövningar i klasser där behov identifieras.	Skolkurator tillsammans med klasslärare	Höstterminen 2026
Öka medvetenhet och kunskap för barnen kring etniska och kulturella frågor	All personal	Juni 2027

3. Planera för uppföljning

Rektor är ytterst ansvarig för trygghetsplanen.

Uppföljning sker löpande i:

- Elevhälsoteam
- Klasskonferenser
- Arbetslag
- Ledningsgrupp
- Klassråd
- Elevråd

Statistik över kränkande behandling följs upp terminsvis i trygghetsgruppen. De förebyggande åtgärderna utvärderas fortlöpande under läsåret. En samlad utvärdering av samtliga åtgärder genomförs i juni 2027 och ligger till grund för nästkommande trygghetsplan.

4. Relaterade dokument och rutiner

Trygghetsplansarbetet relaterar till flera andra rutiner och dokument som avser trygghetsarbete utifrån olika aspekter, vilka listas här nedan.

Förvaltningsgemensamma dokument och rutiner

- Att upptäcka, anmäla och åtgärda diskriminering och kränkande behandling
- [Skolsäkerhet \(Insidan\)](#)
- Elevhälsoplan
- [Arbeta för en drogfri skola \(rutin\)](#)

Skolans egna dokument och rutiner

- Skolans skolregler
- Förväntansdokument och konsekvenstrappa

- Elevhälsoplan